

Τραγούδια τῆς Μακεδονίας No 3

* Πρόσθια εμφάνιση

Songs of Macedonia No 3

* English song text booklet enclosed

Vue Générale de la Ville.

Θεσσαλονίκη: Η «Ιπποτερη» Μεγάλη πόλη της Μακεδονίας Ελληνισμού. Thessaloniki: The Historical Capital city of the Macedonian Hellenism.

ΕΠΑΝΩΤΗΣ ΦΡΙΔΗ ΣΙΑΓΕΡΗ
THE SWINGING MOTHERS
SOCIETY FOR THE DISSEMINATION
OF NATIONAL MUSIC

STEREO
VOLUME 24

Τραγούδια τῆς Μακεδονίας No 3

Songs of Macedonia No 3

SDNM 124 STEREO

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΡΟΣ ΔΙΑΔΟΣΙΝ
ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

SOCIETY FOR THE DISSEMINATION
OF NATIONAL MUSIC

ΟΨΙΣ Α

A1. "Ηλιός μου

(συρτός "μετεγλίπτικος")

- Ν' ισύ ήλιε μου, μαρέ, και ν-ήλιε μου
ισύ ήλιε μου κι ν-ήλιε μου, 'π' άργεις 'να βεσιλέψης.
- Άργεις 'να δό-σης τό ταχύ
άργεις 'να δώσης τό-νο ταχύ κι άργεις τό μεσημέρι.
- Πουλλά καρά-βια ζεδ γιαλό
πουλλά καράβια στό-νο γιαλό, δὲν ξέρε ποιό 'να πάρε.
- Και τούρκικα, μαρέ, και φράγκικα
και τούρκικα και φρά-νο-ρκικα, ήτων και δυνό ρεματίκα.
- 'Σάν βάλων και πολέμησαν
'σάν βάλων και πολέ-νε-μησαν, τρεῖς μέρες και τρεῖς νύχτες.
- Κι ένικησαν, μαρέ, τά τούρκικα
κι ένικησαν τά τού-νο-ρκικα, κι έτηραν τά ρεματίκα.
- Πήραν μανίστες, μαρέ, μὲ ποδιά
πήραν μανίστες μὲ-ν ταῦδα και ποθέρες μὲ νύφες.
- Πήραν και μία νηόνοφη
πήραν και μία νηό-νο-νηφη, τρεῖς μέρες παντρεμένη.

SIDE A

A1. You My Sun

(Wedding syrtós or "Beyfitikos")

- You my sun so late in setting,
in rising at dawn and then at noon.
So many ships along the shore,
I don't know which to take:
Turkish and Frankish ships and two Greek ships.
Beginning combat they fought three days and
three nights.
The Turkish won and captured the Greek.
They took mothers with children and mothers-in-law
with brides.
They also took a new bride only three days married.

A2. Χορέψτι διό μου μάτια

(λινός χορός)

- Χορέψτι διό μου 'μάτια, κορμί μ' αγγελικό, όμπριν-όμπριν και ζιό χορό μωβίζεις, σ'αν το βασιλικό.
- Τραλαραλαλαρα-λαλαραλαραλα
- 'Εσύ 'ους ξνας ήλιος, φεγγάρι λαμπτερό, όμπριν-όμπριν σκοπιάστες τό φές μου, και δε μπορεῖ 'να ίσθι.
- 'Εσύ 'ους κι αλλά.' δὲν είναι, οι αύτον τό μαχαλά, όμπριν-όμπριν τά κάλλη σου κυρό μου, δὲν τέργει αλληλη κυριμά.
- 'Αναθεμά σε ήλιε, 'που μ' άποκοιμήσεις, όμπριν-όμπριν μοι πήραν την άγρατη, και δὲν μοι ξύπνησες.

A2. Dance, Eyes of Mine!

("Lands" song in kalamatiands meter)

Dance my two eyes, my angel body;
you scent the dance like basil.

You are a sun, a bright moon;
you've dimmed my light and I can't see.

Only you, no one else in this neighborhood,
but no one, my lady, is so beautiful.

Cursed sun! You let me sleep.
They took my beloved and you didn't awaken me.

A3. Χατζήνα μ' δὲν στολιζεσαι;

(καθηστικό)

- 'Ωρε Χατζήνα μ' δὲν στολιζεσαι, 'να στολιστής, ν' άλλάξης τό τι καλό 'να θυμηθεῖς.
- Τό τι καλό 'να θυμηθεῖς, 'να στολιστό ν' άλλάξεις; Έγει δ Χατζής μ' άπειθανε.
- 'Ωρε, ν-έγιο δ Χατζής μ' άπειθανε, μέσα ηών "Αγιον Τάφο νιόν μοι χάρπ(ι)σ" δ Θεός.
- 'Ωρε, νιόν μοι χάρπ(ι)σ" δ Θεός, ξεναν και ντερμπεντέρην συντρόφουσι με την το(ι)κιδι.....

A3. Hatziena, Why Don't You Dress Up?

("Table" song)

Or¹ Hatziena, why don't you dress up,
dress up and change?
"What good thing can I recall for to
dress up and change?

My husband, a *Hatzis*, is dead.
He died in the Holy Land.
One son was given me by God,
one, but a splendid one.
He joined up² with the Turks."

1. An exclamatory word like "oh".

2. Christians baptised in the Jordan on a pilgrimage to the Holy Land were thereafter called *Hatzides*, plural of *Hatzis*. Families sometimes added the prefix *Hatzi* to their surname, and in places like the island of Karpathos in the Dodecanese infant girls were given the name *Hatziena* at their christening.

3. Her son was a Janissary. Janissaries were an elite corp in the Turkish army comprised of Greeks taken from their families at an early age and converted to the Moslem faith.

A5. "Ασπρό τριαντάφυλλο φορώ

(καλαματιανής συρτός)

- "Ασπρό τριαντάφυλλο φορώ, και θέλω να τό βάψω
κι ἀν τὸ πετίγου στὴ βασῆ, πολλὲς καρδίες θὰ κάψω
- Θὰ κάψω νησίς, θὲ κάψω νηές, θὲ κάψω πελληκάρια
θὲ κάψω τὴν ἀράκη μου, μίσους γιὰ φυλλοκάρια.

A5. I Wear A White Rose

(Kalamarianōs dance song)

I wear a white rose and want to dye it.
If I dye it well, I'll burn many hearts.
I'll burn lads and lasses; I'll burn *palikáriá*.
I'll burn my love right in the folds of his heart.

1. Exceptional men with attributes including
bravery, good looks, and ability to sing and dance.

ΟΨΙΣ Β

B1. Πολλὰ εἰν' τὰ χιόνια γιὰ βουνά

(ζτὰ τρισ)

- Πολλὰ εἰν' τὰ χιόνια, μισρέ Μαρία μου, γιάτι βουνά,
γιὰτ μ' θὲ 'ρθή, μισρέ, θὲ 'ρθή καπρός 'να λιάσουν
— μισρ' Μαρία βλαχοτούλα.

— Τὰ χίργια σου, μισρέ Μαρία μου
τὰ χίργια σου, ροῦσα μ', τὰ στρουμπουλά,
γιὰτ μ' γιαέ, μισρέ, γιαέστα μπλιτζίκια
— μισρ' Μαρία βλαχοτούλα.

- 'Να τά 'βαζα, μισρέ Μαρία μου
'να τά 'βαζα, ροῦσα μ', προσκέραδο
γιὰτ μ' τρεῖς 'μέρες, μισρέ, τρεῖς μέρες και τρεῖς νύχτες
— μισρ' Μαρία βλαχοτούλ(α).

SIDE B

B1. Much Snow On The Mountains

(Seasonal song of winter in a "dance in three" meter)
Much snow, my Maria, much snow on the mountains,
the time will come for it to melt. My Maria, Vlach¹ maiden.
Your hands, my Maria, red-haired one, your hands, chubby
ones, full of trinkets, my Maria, Vlach maiden,
if only I could put them, my Maria, red-headed one,
beneath my head three days and three nights.
My Maria, Vlach maiden.

1. Pastoral people who in addition to Greek speak a Roumanian dialect.

B3. Μέσ' ζτής νύφης τὰ λουλούδια

(τοῦ γάμου)

— Μέσ' ζτής νύν-φης τὰ λουλού-νου-δια
τριά πουλά-νυ-κια κε-νε-λαηδού(σαν).

— Τριά πουλά-νυ-κια κελαηδού-νου-σαν
τόντι λέ-νε-ει, τέν-να-λλο ειλαί.

— Τέντι λέ-νε-ει, τένλλο ειλαι-ναι-ει,
τένλλο κε-νε-λαηδεί-νει και λέ(ει).

— Τένλλο κε-νε-λαηδεί και λέ-νε-ει:

— Νάχα μά-μα-να τή-νης καρδιάς (μου).

— Νάχα μά-μα-να τής καρδιάς-νες μου
και πατί-νε-ρα τή-νης ψυχής (μου).

B4. Η άγικη μου παρήγγειλε

(καλαματιανός σωτήρος)

— 'Η γι-άγιπα μ' έ-νε-παρήγγειλε, ζηλεμένο μου - χαδιμένο μου,
δχ, 'να τά' να τῇ φελήσω, — φέγγεις φιγγάρε μ' φέγγεις μο(ν)
- λαμπρό μου φιγγαράκι μο(ν).

— Μά έγδη ημεν ξέ-νε-νος κι άταμης, ζηλεμένο μου - χαδιμένο μου,
δχ, τών δρόμο δὲν τὸ ξείρια, — φέγγεις φιγγάρε μ' φέγγεις μο(ν)
- λαμπρό μου φιγγαράκι μο(ν).

— Σὰν παιρνα τό-νο στρατι-στρατι, ζηλεμένο μου - χαδιμένο μου,
δχ, στρατι τὸ μονοσάτι, — βάσανα 'πόζει ή γι-άγιπα
- λαμπρό μου φιγγαράκι μο(ν).

— Τὸ μονοσά-νε-τι μ' θρυγάλε, ζηλεμένο μου - χαδιμένο μου
δχ, ζτής άγιπας μο(ν) τὴν πόρτα, — 'σά' να ηξεύρα ἀπὸ πρέστα
- λαμπρό μου φιγγαράκι μο(ν).

B4. My Beloved Sent Me A Message

(Kalamatiandis dance song)

My beloved sent me a message, precious and dear one,
ah, to go kiss her. Moon, are you shining for me,
my bright moon?

But I was a stranger and unsure, precious and dear one.
I didn't know the road. Moon are you shinning for me,
my bright moon?

I took the road, the path. Oh the troubles of love,
my bright moon.

The path led me, precious and dear one,
to my beloved's door. Moon are you shining for me,
my bright moon?

As if I'd been there before.

B3. In The Bride's Flowers

(Wedding song)

In the bride's flowers three birds sing:
one is saying, another crying and the other
singing and saying,
"if only I had a mother of my heart and father of my
soul."

B5. "Οσα βουνά κι ἂν 'πέρσα

(τῆς ζενητεᾶς, καθητικό)

— "Ἐρ", δος βουνά κι ἂν πέρσου, δλα τὰ παραγγέλνως
Βουνά μ' 'να μήν χρονίσετε.

— "Ἐρε, βουνά μ' 'να μήν χρονίσετε, κάμποι μήν παχνιαστήτε:
ἄσπον 'να πάσι και 'νο 'ρθό και 'κίσιος 'να γυρίσου
βρίσκου τὰ χιόνια ητά βουνά.

B5. All the Mountains I Crossed

(Song of "ξενιτεῖα" — absence from country and home)

All the mountains I crossed

I asked them all,

"mountains, don't become snow-covered,

mountains, don't be snowed-in,

valleys, don't be frosted,

by the time I go and come."

By the time I went, returned and come back,

I find snow on the mountains.

Σύλλογος πρός διάδοσιν της Εθνικής Μουσικής,
Έροτης 9 και Πουλχερίας,
Αθήναι 114-73. Τηλ. (01) 8811930

Καλλιτεχνική και Γενική Διεύθυνσης: Σίμων Καράς
Βοηθός: Μαρία Βούρα.
Έπιμελεια έκδοσεων: Νίκος Διονυσόπουλος.
Έπιμελεια έξυπνολογικών θεμάτων: Θάνος Κυριακίδης.
Μεταφραστής Κειμένων: Μαρία Βούρα.

Society for the Dissemination of National Music,
Erisis 9 and Pulcherias,
Athens GR - 11473 . Tel. (01) 8811930

Artistic and General Director: Simon Karas.
Assistant: Mary Vouras.
Production Coordinator: Nikos Dionysopoulos.
Cover design: Thanos Kotsakis.
Song texts translated by Mary Vouras.

